

CYRILOMETODĚJSKÁ LIGA

V KANADĚ

Číslo 8.

Ss. CYRIL AND METHODIUS LEAGUE
Catholic Action Organization of Czechoslovak Exile.

Září 1957.

Svatý Václav k dnešku.

P. ThDr. Ludvík NĚMEC:

Jsa vyzván Vámi napsati kratičkou úvahu o sv. Václavu do vašeho věstníku CML, uvažoval jsem, co by asi bylo nejvíce prospěšné zdůrazniti, aniž bych obtěžoval myšleni nějakým opakováním historických fakt, mnohokrát již vámi zdůrazněných a aniž bych tlumočil podání jiných. Rozhodl jsem se načrtnouti v krátkosti, čím svatý Václav vyniká svým významem k dnešní době.

Ve vašem věstníku (číslo 2, 1952, str. 3-4) uvádíte krátce vyjádřenou Pekařovu dikci o významu tradice svatováclavské a v jeho interpretaci najdete podivuhodně obdobu významu sv. Václava se zřetelem k vroucím tužbám dneška po míru. Pekařova dikce o Václavově roli ve věci míru, jest analogií zcela shodnou s postulátem podmínek, potřebných k dosažení pravého míru. Ba víc, Václavova historická role ukázkou, jak sen o míru musí spočívat na harmonické skladbě řádu přirozeného a nadpřirozeného, odrážejícího se v problémech lidí a národů, mají-li dojítí svého splnění - má-li se sen státi skutečností.

Svatý Augustin nejlépe vystihl definici míru, použiv slov tranquillitas ordinis - uspokojení řádu, daného Bohem. A kdo zná mírové apely Svatého Otce a jeho vánoční projevy, potvrdí, že papež

Pius XII. vždy se vrací k této Augustinově definici, aby co nejučinněji vyburcoval svědomí světa ve věci míru. Taktéž slavný kazatel americký biskup Fulton Sheen vždycky používá zmíněnou Augustinovu dikci k přesnému vyjádření nutných podmínek k míru. Není třeba výkladů - v tom se shodují všichni historici -, že svatý Václav jest vzorem v řešení spleťitého problému za podmínek a okolností nad míru těžkých. Mírumilovnost jest pečetí jeho symbolu a tradice, a mír jeho cílem. Vyrovnanost řádu se zračí jak v jeho osobním odkazu, tak i v dědictví jeho tradice. A tato vyrovnanost řádu přirozeného a nadpřirozeného jest základem vyrovnanosti osobní a společenské, a kde jest vyrovnanost řádu, tam je i skutečný mír. Křesťanský duch svatováclavské tradice jako v minulých staletích je sto vyřešit i dnešní chaos při zachování hodnot: spravedlnosti, práva a svobody, za předpokladu, že lidé se stanou opět hodnými mířiti kamsi. Božími po vzoru našeho velkého světce a patrona, svatého Václava. Tímto příkladem mluví svatý Václav k dnešku nejvýrazněji.

---ooo---

Svatý Václave...

(Karel SCHULZ: "Pochvala svatých patronů českých".)

SVATÝ VÁCLAVE, který jsi svlažil krví mučednickou úrodnost země České a přijal ji v léno nehybnoucí, vasale Panny Marie nejvěrnější, zadržel jsi v nebesích všechnu čest země a tvoje korouhev, která vlála v tolika bitvách a v tolikeré slávě, kdy opět se rozevraje? V prastaré modlitbě k Tobě čteme: "Světlostí záře osvět nás, hříchy omráčené, modlitbami svými, maje v kůru mučedníků odvahu prositi za nás!" Tak nebylo řečeno ani o jednom z našich svatých prosbníků, to jako by bylo jen tvojí výhradou, jediný dědici, k jehož prosbám všichni naši patronové s toužebností se připojují. Rozpomenuli jsme se na své viny a na provinění svá, zvažili jsme hříchy své a víme, co to znamená mít ještě odvahu prositi za nás.

Jest významná věc pro osudy naší země: že tato zem Česká vyvolila si většinou jen mučedníky k opatrování svého erbu. Jestliť málo svatých Vyznavačů v počtu jejich patronů.

Častěj je to purpurový plášť Mučedníka, který zdobí nebeského přímluvčího za život a mír v naší zemi a většinou oslavujeme svátky naší vlasti ve znamení svaté krve mučednické. Je to hojnost přečisté krve, kterou se můžeme chlubit před Božím Trůnem; tato země dávala Bohu jen vojíny, vojíny věrné až do krve vylití. Kdo pochopí nadpřirozenou stavbu dějin naší země, pozoruje-li příběhy české od lněného pásu sv. Ludmily až po vzlyk posledního mučedníka našeho, a komu se vyjasní, kde vlastně mělo být naše místo, jaké slavné přístí bylo pro nás určeno, přístí, jež jsme snad zradili věrolomností a nevěrností svou, a jak spravedlivé jest, že Bůh soud nad národy proradnými vykonává již nyní, v životě vezdejší, aby poznal svou schátralost a zavčas se vzpamatoval.

A tak, svatý Václave, měj ještě odvahu prositi za nás!

Vyřal jsi kdysi již tolikrát léčky a osidla nepřátel a nedopustil jsi zahynutí chudých. Bránil jsi tuto zem v dobách nejhorších a jsi jejím štítem ustavičně. Přijď již a ujmí se svého dědictví! Nejen před tisíci lety, ale i nyní bez přestání s nesmírnou citlivostí pozoruješ bolesti země, žárlivě sleduješ její zrady a s láskou, nad kterou nemůže býti větší, připravuješ ji pro svoje vítězství.

Ty jsi, jako je život věčný. A dnes žádostivěji tebe prosíme: rozpomeň se na své plémě! Znamená to také: neponechávej nás sobě samým! Rozpomeň se na své plémě! Víme, že bez tvých svatých proseb bychom byli ještě hlouběji, než jsme. Tato zem porušila vše, co jsi miloval. Vypravují nám, že u katedrály sv. Víta, za soumraku onoho deštivého dne, kdy volili Falckého, byl slyšán tvůj hlasitý pláč a našim otcům se stahovalo těsně a křečovitě hrdlo při četbě toho místa kroniky. Ty, v nebeské velebnosti, oděn přílbou knížecí a opásán mečem vladaře, plakal jsi už jednou nad bludy a zmatky této země; rozpomeň se! Což není mezi námi dosti oltářů, u nichž přísluhuješ, což není už mezi námi dosti chudých, pro jejichž nasycení jsi se prodíral sněhem v mrazivých nocích, což nepotřebuje tvoje zem znovu hradby víry? Což už k tobě nevolají její bolesti?

A je to zem sličná a líbezná, zem tak dojmavé krásy, že není možno nikdy na ni zapomenout, na zem Českou. Je to zem bolestná a nepomíjející tajemství utrpení. Je tichá a vlnadná, je to Boží zem Česká. Myslíme na ni v slzách, v trpkosti, ale vždy s láskou, tak plní jejího půvabu, že někdy stačí jen zvuk jména matčina či rodného místa, abychom si jí vyvolali celou.

Jsme-li v cizině, stesk po ní zaplavuje všechny krásy světa. A je to zem tvrdá a statečná, která podstoupila mnohé boje a jejíž korouhve bývaly často plné krve. Byla v bitvách a byla v moru, byla uvržena do podlosti a hanby a byla vítězná nad všechna vítězství zemí jiných. Svatý Václave, dnes naše prosba: Rozpomeň se! nabývá opět nejpalcivějšího významu. Neboť snad právě v Božím úradku jest nové roz-

hodnutí nad národy. Snad právě teď Andělé trestající, stojící v úhlech Věčnosti, jsou připraveni rozdělit čas věků novými mezníky převratů a válek. Nemáme jiného Zastánce než tebe, kníže náš svatý Václave, Dědici země České, který máš ještě odvahu prositi za nás. Rozpomeň se na své plémě, pomoci tvé žádáme, vévodo náš, pros za nás Toho, který jedněm národům jest k pozdvižení a jedněm k pádu.

---0000---

Naše úkoly.

P. František A. DOSTÁL, S. J.:

Cyriometodějská liga je Katolická akce především našeho exilu.

Katolická akce znamená činné úsilí katolických laiků, pod vedením církevní autority, o uvedení a uplatnění křesťanských zásad v soukromém a veřejném životě, a tím o zlepšení lidské společnosti.

Zkoumáme-li příčiny nynějšího smutného stavu v naší Vlasti a na světě vůbec, poznáme snadno, že u kořene nynějšího komunistického zotročení velkých částí světa a hrozícího zotročení i dalších částí zeměkoule a velikého nebezpečí vyhubení velkého počtu lidstva atomickou válkou, je nevěra, je odkřesťanění života v Evropě a na světě vůbec, které bylo propagováno během minulých desetiletí a staletí z universit a nejvyšších míst správy národů.

Kristus, Syn Boží, založil církev, a dal jí za úkol, aby hlásala ve světě Pravdu Boží a zásady mravní, které vedou národy ke štěstí na zemi i na věčnosti.

Církev, vedena silou Ducha Svatého, po době pronásledování, pokřesťanila během prvních staletí své existence Evropu a šířila Evangelium i do ostatních částí známého světa.

Středověk žil v duchu Víry;

a i přes výstřelky některých jednotlivců a národů, svedených lidskými vášněmi a hříšnou přirozeností, podařilo se Církvi udržet v úctě Zákon Boží v životě národů.

V pozdním středověku a zvláště v novověku se začínají projevat první počátky nynějšího zla, které se vyjadřují napřed jako rebelie proti Pravé Církvi Kristově, na základech ještě náboženských, ale již pochybených. Jsou to: schisma východní, wiklefství, husitství, luterství, kalvínství, protestantství v jeho mnohých odrůdách...

Od této polovičaté formy bludu k úplnému bludu, od nepravého náboženství k odhození náboženství vůbec, je jen krok: přicházejí filosofové, kteří začínají konstruovat nesmyslné teorie o existenci světa na základech čistě přirozených, bez náboženství, bez Boha, jako osvícenství, racionalismus, modernismus, nihilismus, marxismus, socialismus, komunismus...

Od atheistických teorií, které někdy jen odezíraly od Boží existence a mravního zákona diktovaného Bohem Tvůrcem a Pánem a Soudcem veškerenstva, k atheistické praxi, která Boha a Jeho Zákon již přímo popírá, je také jen krok: přichází revoluce francouzská, přichází temná moc svobodného zednářstva

ve světě, přichází hnutí demokratické neznající Boha; státy jsou zakládány na principech čistě přirozených ignorujících Boží existenci a Boží Zákon, v čemž první Československá republika je typickým příkladem; přichází komunistická revoluce v Rusku, nacistická revoluce v Německu, a konečně nynější smrtelné nebezpečí komunistického zotročení celého světa a vyhubení většiny lidstva atomickou válkou..

Před tváří této hrozné situace, jaké jsou naše úkoly?

1.) Především musíme si živelně uvědomit, že cesty, po kterých nás vedly atheistické filosofie, i když nám byly podávány ve jménu "národních velikánů" a "vlastenců", jsou cesty smrti, a musíme se od nich rozhodně odvrátit, a musíme se nebát a nestydět vrátit se nesmlouvavě zpět k Bohu, k svaté Víře, k svaté Církvi...

2.) Musíme usilovat, s rozhodností a nadšením, všemi správnými prostředky, aby Boží autorita a autorita Církve Jeho byla uznána a respektována v soukromém a veřejném životě především našeho národa a mezi národy světa vůbec.

3.) Musíme se rozhodně varovat polovičatosti, kompromitování se zlem, tak zvaného "také - katolictví", přátelení se a spojování se se směry nevěreckými, polonevěreckými a obojetnými, které k nám přicházejí v rouše "vlastenectví", "kultury", "pokroku" atd.

Nemůžeme také být socialisty, a při tom říkat, že jsme proti komunismu: Socialismus a komunismus jsou bratři; oba stojí na základech nevěry. Komunismus je jen dovršením té zhoubné nauky, kterou socialismus hlásá.

Pamatujme, že před Bohem není možná polovičatost, není možný kompromis. Pán Ježíš řekl zřetelně: "Kdo není se Mnou, proti Mně jest. Kdo neshromáždí se Mnou, rozptýluje. Neuposlechne-li kdo Církve, buďti tobě jako pohan a publikán". Kdo nejde s Bohem, kdo nejde s Kři-

stem Pánem, kdo nejde s Církví Jeho, již tím samým se řadí do táboru nepřátel Božích a nepřátel lidstva, i kdyžby své jednání natíral seberůžovějšími barvami a osvětloval je sebejasnějšími falešnými reflektory...

Postavme se tedy pokorně a rozhodně pod prapory Boží, pod prapory Církve Kristovy...

4.) Metoda, jakou budeme pracovat, musí být Křesťanská Láska. Zvrácenosti minulosti musí sloužit k našemu poučení, nikoliv k odůvodnění nepřátelství vůči těm, kteří se těch zvráceností dopustili. Chce me pracovat k obrození, k záchraně, k dobru našeho národa, i národů ostatních, nikoliv k jejich odsouzení a záhubě.

5.) K tomuto apoštolskému dílu potřebujeme milost Boží, sílu Boží, kus toho svatého nadšení, kterým byli proniknuti Křižáci, když šli do boje, aby osvobodili Svatou Zemi z rukou nevěřících. Vyprošujme si tuto milost modlitbou, a žijme osobně vzorně podle zásad Svaté Víry, abychom si ji zasloužili.

6.) Velikou naší posilou buďti vědomí, že tento zápas, který je zápasem Boha a Jeho vyvolených proti mocnostem satanovým, nutně skončí vítězstvím Božím...

I když, pro lidskou hříšnost, Bůh dopouští, že zlo dočasně vítězí na tomto světě, víme, že zasloužíme-li si toho, bude poraženo již zde, ale zcela jistě bude poraženo na věčnosti. To slyšíme ze slov Páně při Posledním soudu: "Odejděte ode Mne do ohně věčného, který je připraven ďáblu a služebníkům Jeho".....

Svatí Cyrile a Metoději, svatý Václave, a všichni naši svatí Patronové a všichni svatí Boží, přimlouvejte se za náš národ u Boha a vyproste nám, abychom se probudili z mrákot smrtelné nevěry, abychom byli duchovně obrozeni ve Zdrojích Života, které nám nabízí Svatá Víra, tak, abychom byli hodni s Pánem Bohem zvítěziti.

Po svěcení nového kostela sv. Antonína v Chatham, Ont.

"NEDELE":

Krásný den jsme prožili v neděli 11. srpna 1957, když byl posvěcen nový kostel sv. Antonína v Chatham, Ont. Zástupy poutníků z Chathamu a širokého okolí, až z New Yorku, z Chicaga, z Clevelandu, z Toleda, z Toronta, z Batawy, z Hamiltonu, z Burlingtonu atd. s dojetím sledovaly posvátný obřad svěcení, které vykonal vdp. Msgr. Crespan z Londonu, v zastoupení ndp. biskupa Cody.

Mohutně a velebně zněl zpěv velehradské písně Ejhle Oltář, z tisícových hrdel, při pontifikální mši svaté, kterou obětoval u polního oltáře na platformě u dveří chrámových vdp. opat Ambrož Ondrák, O.S.B. z Chicaga, za účasti a asistence vdp. Msgra M. Křížky z Chicaga, vdp. Anselma Špačka, provinciála kapucínů z Blenheimu, prvního "českého" kněze na chathamsku dp. Ladislava, D.F. Min. Cap., dp. Wnuka, faráře polské farnosti v Chathamu, vdp. Dimitrije Kovalčíka, představeného řeholních kněží východního obřadu ve Woodstocku, dp. Timothea, sekretáře ndp. opata, dp. Pavla Myslíka, O.F.M. Cap. z Blenheimu, českého kněze vyšlého ze zdejšího moravského lidu, P.A. Pelikána, S.J., nynějšího faráře u sv. Antonína, P.F. Dostála, S.J., prvního faráře osady sv. Antonína, ctih. bratra F. Waligory, S.J., kostelníka u sv. Antonína, čtyř studentů seminářistů z farnosti sv. Josefa a skupiny našich ministrantů.

Umělý vrch před kostelem, připomínající blatnickou horu, zářil pestrými národními kroji naší Omladiny, modrými košilemi Orlů, a slavnostními úbory Kolumbových Rytířů. Přítomní byli zástupci města Chatham, Cyrilometodějské Ligy, a jiných organizací.

Značný počet účastníků přistoupil ke sv. přijímání, které bylo podáváno venku na schodišti vedoucímu ke kostelu, a tamtéž byly po mši svaté a svátostném požehnání

podávány věřícím k uctění ostatky sv. Antonína Paduánského, které náš kostel, snad jediný v Kanadě, chová.

Slavnost byla zahájena průvodem od místa spáleného kostela ulicemi města k novému kostelu, a ukončena, v pozdních hodinách odpoledních, po společném obědě v Osadní síni pod kostelem, slavnostním programem na prostranství u kostela.

Farnost sv. Antonína byla založena a první kostel sv. Antonína postaven na Centre St. r. 1949, jakožto vývrcholení úsilí Spolku sv. Cyrila a Metoděje, který na chathamsku sdružoval po stránce náboženské a národní naše přistěhovalce, povětšinou z Moravského Slovácka, od jejich příchodu do Kanady, mezi první a druhou světovou válkou. První kostel lehl popelem 6. května 1956. Stavba druhého kostela svatého Antonína na vhodnějším místě na St. Anthony St., zahajuje - po letech pionýrské práce a organizování farnosti - třetí období v dějinách našich zdejších krajanů. Slavnost svěcení je korunou obětavých a úsilovných snah a starostí kněží a farníků, za velkodušné pomoci krajanů z Kanady a Spojených Států, i místních kanadských přátel...

V tento památný den ožil na kanadské půdě duch Velehradu. Srdce přítomných byla plna svatého nadšení, do očí se jim draly slzy a na rty modlitba za náš národ zde i ve staré Vlasti: Nedej zahynouti nám ni budoucím. Dědictví Otců zachovej nám, Pane... Uvědomili jsme si znova živě, že jediné ve svaté Věře a v životě podle učení svaté Matky Církve je základ našeho štěstí na zemi i na věčnosti; a v tom smyslu se radostně nesla naše předsevzetí.

Kostel sv. Antonína v Chatham má být duchovním střediskem našich krajanů v Kanadě, poutním místem, kde chceme u oltáře Páně čerpat životní sílu, uchovávat zděděnou Víru a

tradice národní sobě a svým dětem, vu svatého Antonína a našich ná-
a modlit se za starou Vlast rodních světců, ještě na mnoho
Dej nám to Pán Bůh, na přímlu- příštích let.

---0000---

R E T R E A T C L U B C M L .

Datum duchovních cvičení pro muže se kvapem blíží. Poukazujeme na bližší informace na str. 12, posledního čísla Věstníku CML v Kanadě. Jen připomínáme všem krajaňským katolickým pracovníkům a členům farností: Neopomeňte si udělat volno na weekend 22. až 24. listopadu 1957, kdy se v Loyola Retreat House v Oakville exercicie konají.

Rev. D. Killorin, S.J., správce exercičního domu je vzorným hostitelem. Je třeba však předem mu oznámiti alespoň přibližný počet účastníků. Uvolněte se, prosíme, aspoň na chvíli od svých denních starostí a pošlete svoji přihlášku na adresu: Retreat Club CML, P.O.Box 171, Station B, Hamilton, Ont. Stačí jen kratičká zpráva: Zúčastním se exercicií, a čitelný podpis. Svoji účastí na duchovních cvičeních dokazujeme, že přináležíme ke katolické Církvi nejen slovem, ale také skutkem a že si umíme jednou do roka najít 48 hodin volného času, kdy se věnujeme jen Bohu a sobě.

Uvědomnělý krajan - katolík pošle svoji přihlášku co nejdříve.

I I . U N I O N I S T I C K Ý S J E Z D ,

který se konal ve dnech 29., 30., 31. srpna a 1. září t.r. v Lisle, Ill. měl velmi zdařilý průběh. Zemský výbor CML v Kanadě vyslal na sjezd tuto delegaci: Dp. F.A. Dostál, S.J., vdp. ThDr. V.A. Špaček, O.F.M. Cap., V. Vostřez, F. Hašek, Z. Zimmer s manželkou, F. Zlámal s manželkou, Z. Rutar, M.A., J. Burgerstein, J. Navrátil a Mir. Novotný.

Staňte se členy APOŠTOLÁTU SVATÝCH CYRILA A METODĚJE pod záštitou blah. Panny Marie při opatství sv. Prokopa v Lisle, Illinois, U.S.A. CML v Kanadě podporuje tuto církevní organizaci v zájmu unionistického hnutí a je ochotna krajanům v Kanadě zprostředkovati členství.

Česká osada sv. Jana Nepomuckého v Detroitu oslavila v neděli 15.9. t.r. padesátileté výročí svého trvání. Byla založena r. 1907 a kostel sv. Jana Nep. postaven od pionýra a stařešiny českých kněží v Americe, nyní v Pánu zesnulého, dp. Josefa Janečka. Nynějším farářem je dp. Josef Hlaváček. První česká osada v Detroitu je sv. Václava, zal. 1870.

NÁRODNÍ SVAZ ČESKÝCH KATOLIKŮ V U.S.A. konal v Chicagu ve dnech 29. a 30. září výroční konvenci. Bylo vzpomenu 40. výročí založení Svazu. Na Dnu českých katolíků byli hlavními slavnostními řečníky: Msgr. W.C. Hradecký a Msgr. Josef Bezdíček, vicerektor Papežské kolleje "Nepomucenum" v Římě. - Sdružení čl. exulantů v Chicagu ve snaze zhodnotiti a oceniti záslužnou práci odevzdalo při této příležitosti diplomy uznání Národnímu Svazu a jeho činovníkům, předsedovi p. Wolerovi, Msgr. M. Křížkovi a paní Hejlové z New Yorku. Také přítomnému Msgr. J. Bezdíčkovi bylo odevzdáno uznání za jeho práci pro naše exulanty.

Vydává Cyrilometodějská
liga v Kanadě.

Redaktor: Václav Vostřez.

234 King St. E., Hamilton, Ont., Canada (tel: JA-25388).

Published by Ss. Cyril and
Methodius League in Canada.

Editor: Vaclav Vostrez.